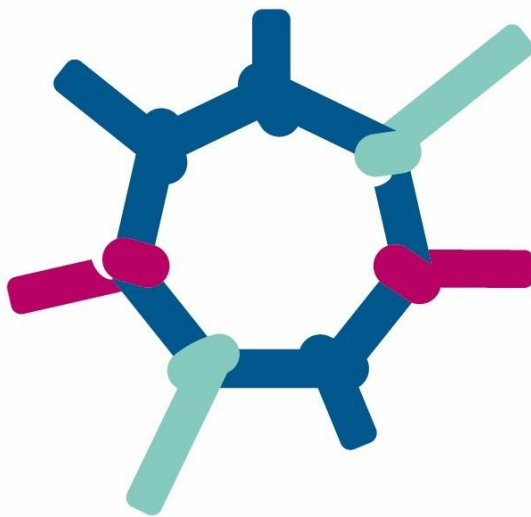

PILOTSTRATEGIE

Implementatie Generieke Functies

Inhoud

Managementsamenvatting	3
Inleiding	4
1 Positionering en definitie pilots	5
1.1 Positionering	5
1.2 Definitie van een pilot.....	5
1.3 Doel van de pilotstrategie	5
1.4 Uitgangspunten.....	6
1.5 Beoogde resultaten.....	7
2 Pilotkeuzes en Pilotportfolio	8
2.1 Doel en sturing van het pilotportfolio	8
2.2 Pilots en pilotcombinaties.....	8
2.3 Typen pilots.....	9
2.4 Instroomroutes voor pilots	10
2.5 Afwegingskader.....	10
3 Gefaseerde aanpak.....	12
3.1 Aanpak	12
3.2 Fasering.....	12
3.2.1 Voorbereiden.....	12
3.2.2 PoC / technische beproeving met leveranciers	13
3.2.3 Intake op overdrachtscriteria	13
3.2.4 Pilot met koplopers	13
3.2.5 Besluit: gereed voor gecontroleerde livegang.....	13
3.2.6 Gecontroleerde livegang	13
3.2.7 Evaluatie, overdracht en vervolgadvis.....	13
BIJLAGE Betrokken Stakeholders en Organisaties.....	14
BIJLAGE Type pilots	15

Managementsamenvatting

Veilige, betrouwbare en landelijke gegevensuitwisseling in de zorg vraagt om generieke functies. Identificatie, authenticatie, autorisatie, toestemming, adressering en lokalisatie vormen hiervoor essentiële bouwstenen. Generieke functies creëren pas directe meerwaarde als zij werken binnen concrete gegevensuitwisselingen en in samenhang met andere onderdelen van het Landelijk Dekkend Netwerk, zoals voorzieningen, afspraken, systemen, leveranciers en gebruikersprocessen.

Na ontwerp en specificatie en Proofs of Concept is het nodig om vast te stellen of de generieke functies voldoende zijn gerealiseerd en gevalideerd om gecontroleerd met eerste gebruikers te kunnen worden beproefd. Deze pilotstrategie beschrijft hoe die praktijkbeproeving wordt voorbereid, uitgevoerd en afgerond in aansluiting op het voortbrengingsproces en de Landelijke implementatiestrategie voor het Gezondheidsinformatiestelsel. Het doel van deze pilotstrategie is om de praktijkbeproeving van generieke functies zodanig in te richten, uit te voeren en af te ronden dat betrouwbare beslisinformatie ontstaat voor vervolgkeuzes.

Een pilot is een afgebakende praktijkbeproeving van één of meer generieke functies binnen een concrete gegevensuitwisseling, zorgcontext en systeemomgeving met een selecte groep gebruikers. De pilot onderzoekt of de generieke functie technisch werkt, functioneel toepasbaar is, bruikbaar is voor eindgebruikers en implementeerbaar is.

Het pilotportfolio is het instrument waarmee wordt gestuurd op samenhang, spreiding en aanvullende leerwaarde van de pilots. Iedere pilot moet aantoonbaar bijdragen aan de leeropgave van de piloffase.

Voor iedere kandidaatpilot wordt vooraf vastgesteld welke vaste en variabele elementen onderdeel zijn van de beproeving. Daarbij wordt gekeken naar elementen die in iedere pilot moeten worden uitgewerkt, zoals de gegevensuitwisseling, de betrokken generieke functie(s), communicatiepatronen, aansluitvariant, infrastructuur, afsprakenstelsel en de leveranciers. Deze elementen van pilotcombinaties vormen de basis voor de portfoliomatrix. Zij maken zichtbaar welke combinaties worden beproefd, waar overlap bestaat en waar nog witte vlekken bestaan binnen het totale portfolio.

Voor de selectie en sturing van kandidaatpilots wordt gebruik gemaakt van een afwegingskader. Het afwegingskader bestaat uit drie samenhangende onderdelen: instapvoorwaarden, inhoudelijke beoordeling en portfolio-afweging. De beoordeling leidt tot een onderbouwd advies over het vervolg van de kandidaatpilot.

De implementatie van generieke functies verloopt via een beheerste route van technische realisatie met leveranciers naar beproeving in de praktijk met koplopers en uiteindelijk besluitvorming over brede implementatie of landelijke opschaling. Twee besluiten zijn daarbij richtinggevend: de intake op overdrachtscriteria markeert de overgang van realisatie en validatie naar praktijkbeproeving met koplopers; het besluit over gecontroleerde livegang markeert de overgang naar een beperkte en beheerste livegang met koplopers.

De pilots moeten leiden tot inzicht in technische werking, functionele toepasbaarheid, impact, randvoorwaarden, leveranciersgereedheid, koploperpotentieel, implementatieproducten en overdracht. De pilots vormen hiermee de brug tussen technische realisatie en landelijke implementatie.

Inleiding

Veilige, betrouwbare en landelijke gegevensuitwisseling in de zorg vraagt om generieke functies. Identificatie, authenticatie, autorisatie, toestemming, adressering en lokalisatie vormen hiervoor essentiële bouwstenen. Zij maken gezondheidsgegevens vindbaar, toegankelijk en uitwisselbaar. Omdat deze functies sectoroverstijgend worden gebruikt, moeten afspraken, standaarden en voorzieningen uniform worden toegepast. Dat is een voorwaarde om gegevensuitwisseling betrouwbaar in te richten, zowel regionaal als landelijk.

VWS werkt met partijen uit het zorgveld aan de ontwikkeling en toepassing van deze generieke functies. De generieke functies zijn randvoorwaardelijk voor de gegevensuitwisselingen die onder de Wegiz zijn geprioriteerd: Medicatieoverdracht, Acute Zorg, de Basisgegevensset Zorg, eOverdracht en Beeldbeschikbaarheid. Ook maken zij onderdeel uit van de ontwikkeling naar een Landelijk Dekkend Netwerk (LDN) waarin infrastructuur, het landelijk vertrouwensstelsel en sectoroverstijgende bouwstenen gezamenlijk worden ontwikkeld en toegepast.

Na ontwerp en specificatie en Proofs of Concept is het nodig om vast te stellen of de generieke functies voldoende zijn gerealiseerd en gevalideerd om gecontroleerd met eerste gebruikers te kunnen worden beproefd. Deze pilotstrategie beschrijft hoe die praktijkbeproeving wordt voorbereid, uitgevoerd en afgerond in aansluiting op het voortbrengingsproces en de Landelijke implementatiestrategie voor het Gezondheidsinformatiestelsel.

De resultaten van de pilots worden gebruikt om vast te stellen welke aanpassingen nodig zijn in de specificaties van generieke functies, aansluitingen op andere systemen of werkprocessen. Ook leveren zij inzicht op in de voorwaarden voor verdere opschaling: binnen de pilotorganisatie, voor specifieke use cases of gegevensuitwisselingen, binnen een regio of binnen een gehele zorgsector. Daarbij wordt bepaald hoe beheer, eventuele doorontwikkeling en aansluiting op landelijke implementatie- en beheerstructuren, waaronder LDN, moeten worden ingericht.

1 Positionering en definitie pilots

1.1 Positionering

De Landelijke implementatiestrategie van het Gezondheidsinformatiestelsel beschrijft een gefaseerde aanpak voor implementatie en opschaling van processen met bijbehorende producten die nodig zijn voor het gezondheidsinformatiestelsel. Daarbij wordt eerst getoetst of het proces met bijbehorende producten klaar is voor implementatie, waarna met koplopers praktijkervaring wordt opgedaan.¹

Generieke functies creëren pas directe meerwaarde voor de praktijk als zij werken binnen concrete gegevensuitwisselingen en in samenhang met andere onderdelen van het Landelijk Dekkend Netwerk, zoals voorzieningen, afspraken, systemen, leveranciers en gebruikersprocessen.

De IGF-pilotstrategie beschrijft hoe generieke functies, na technische oplevering, gecontroleerd in de praktijk worden beproefd. Deze ervaringen en bevindingen worden gebruikt voor optimalisatie, eventuele doorontwikkeling en besluitvorming over vervolgstappen richting landelijke implementatie.

1.2 Definitie van een pilot

Een pilot is een afgebakende praktijkbeproeving van één of meer generieke functies binnen een concrete gegevensuitwisseling, zorgcontext en systeemomgeving met een selecte groep gebruikers. De pilot onderzoekt of de generieke functie technisch werkt, functioneel toepasbaar is, bruikbaar is voor eindgebruikers en implementeerbaar is.

De pilot vindt plaats in een praktijksetting, waar nodig met gebruik van echte data en onder vooraf vastgestelde voorwaarden. Daarbij wordt getoetst welke knelpunten, afhankelijkheden en randvoorwaarden relevant zijn voor het vervolg.

1.3 Doel van de pilotstrategie

Het doel van deze pilotstrategie is om de praktijkbeproeving van generieke functies zodanig in te richten, uit te voeren en af te ronden dat betrouwbare beslisinformatie ontstaat voor vervolgkeuzes.

De waarde van de pilotstrategie ligt in de gezamenlijke leeropbrengst van het pilotportfolio: voldoende inzicht in wat nodig is voor optimalisatie, een aanvullende beproeving, doorontwikkeling, brede implementatie of structureel beheer.

¹ Zie: [implementatiestrategie-azwa.pdf](#)

1.4 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten geven richting aan de keuze, afbakening, uitvoering en beoordeling van pilots.

Uitgangspunt	Kern
Zorgpraktijk is leidend	Generieke functies moeten bijdragen aan veilige, betrouwbare en uitvoerbare gegevensuitwisseling in het zorgproces. Vertrekpunt van de pilots zijn concrete gegevensuitwisselingen, herkenbare zorg- of ketenprocessen en daadwerkelijke gebruikerscontexten (inclusief administratieve, organisatorische en ondersteunende processen). Daarbij wordt in beginsel aangesloten op geprioriteerde gegevensuitwisselingen. Afwijking is mogelijk wanneer dit aantoonbaar nodig is voor de leeropgave van de pilotfase.
Implementatie is een gezamenlijke opgave	Betrokken partijen leveren ieder vanuit de eigen rol een bijdrage aan het ontwerp, de bouw, het beproeven, het implementeren en het gebruik van generieke functies. Techniek is daarbij faciliterend aan de behoeften van het zorgproces en wordt in samenwerking met zorgaanbieders, regio's en leveranciers uitgewerkt.
Generieke functies worden in samenhang beproefd	Generieke functies worden niet alleen afzonderlijk beoordeeld maar ook in samenhang met andere generieke functies, applicaties, infrastructuren, afsprakenstelsels, voorzieningen en werkprocessen. Daarbij wordt steeds gekeken of deze samenhang voldoende meerwaarde oplevert voor gebruik in de zorgpraktijk en voor eindgebruikers.
Pilots worden inhoudelijk afgebakend	Per pilot wordt vooraf vastgesteld in welke context wordt beproefd, welke generieke functies en geprioriteerde gegevensuitwisselingen centraal staan, welke partijen betrokken zijn en wat technisch, functioneel en in samenhang moet worden aangetoond. Daarmee wordt geborgd dat de pilot gericht wordt uitgevoerd en bruikbare lessen oplevert.
Onderzoeksvragen, tempo en doorlooptijd kunnen verschillen	Een pilot heeft zijn doel bereikt wanneer de vooraf vastgestelde onderzoeksvragen zijn beantwoord en voldoende inzicht is verkregen in werking, toepasbaarheid en randvoorwaarden voor vervolg. Ook wanneer wordt geconcludeerd dat een functie nog niet werkt, beperkt toepasbaar is of aanvullende randvoorwaarden vraagt, kan een pilot succesvol zijn, mits dit onderbouwd is vastgesteld. Tempo en doorlooptijd kunnen per pilot verschillen. De gemeenschappelijke kaders zorgen ervoor dat pilots vergelijkbaar worden afgebakend, beoordeeld en uitgewerkt.
Pilots zijn gericht op het leren en voorbereiden van implementatie en opschaling	Pilots zijn bedoeld om praktijkervaring op te doen, knelpunten zichtbaar te maken en randvoorwaarden te bepalen. Zij worden niet als losse trajecten benaderd, maar als onderdeel van een samenhangend portfolio. De uitkomsten worden gebruikt voor bijsturing, doorontwikkeling en besluitvorming over vervolg, opschaling en landelijke implementatie.

1.5 Beoogde resultaten

De pilots moeten leiden tot inzicht in:

- **Technische werking:** inzicht in de technische werking van generieke functies binnen geprioriteerde gegevensuitwisselingen;
- **Functionele toepasbaarheid:** inzicht in de functionele toepasbaarheid en bruikbaarheid binnen zorgprocessen, gebruikersprocessen en bestaande werkwijzen;
- **Impact:** inzicht in de impact op werkprocessen, rollen, verantwoordelijkheden en inrichting van zorgorganisaties;
- **Randvoorwaarden:** inzicht in de organisatorische, juridische, financiële, technische en beheersmatige randvoorwaarden voor implementatie en opschaling;
- **Leveranciersgereedheid:** inzicht in leveranciersgereedheid, systeemvariatie en mogelijke aansluitvarianten;
- **Koploperpotentieel:** inzicht in de geschiktheid van regio's, organisaties en samenwerkingsverbanden voor vervolg als koplopertraject;
- **Implementatieproducten:** herbruikbare implementatieproducten, zoals impactanalyses, bedrijfsregels, werkafspraken, implementatiehandreikingen en hulpmiddelen voor onderhoud en beheer;
- **Overdracht:** overdrachtscriteria voor besluitvorming over vervolg richting landelijke implementatie.

De pilots vormen hiermee de brug tussen technische realisatie en landelijke implementatie. Zij leveren de inzichten die nodig zijn om te bepalen onder welke voorwaarden generieke functies kunnen geoptimaliseerd, breder kunnen worden opgeschaald en structureel kunnen worden beheerd.

2 Pilotkeuzes en Pilotportfolio

2.1 Doel en sturing van het pilotportfolio

Het pilotportfolio is het instrument waarmee wordt gestuurd op samenhang, spreiding en aanvullende leerwaarde van de pilots. Afzonderlijke pilots leveren ieder een deel van de benodigde inzichten op en hoeven niet alle beoogde resultaten volledig af te dekken. Wel moet iedere pilot aantoonbaar bijdragen aan de leeropgave van de pilotfase.

Waar relevant wordt bij de samenstelling en het beheer van het pilotportfolio aangesloten op het werken met tranches binnen VWS.² Daarmee worden pilotkeuzes verbonden aan de samenhang tussen generieke functies, geprioriteerde Wegiz-uitwisselingen, LDN-voorzieningen, afspraken en de concrete praktijkcontext. Dit is van belang omdat afzonderlijke programmaresultaten pas praktijkwaarde krijgen wanneer zij in samenhang bruikbaar en uitvoerbaar zijn binnen een concrete gegevensuitwisseling.

Voor de sturing van het pilotportfolio gelden de volgende principes:

- **Aansluiting:** pilots sluiten aan op de uitgangspunten en beoogde resultaten van de pilotfase;
- **Uitvoerbaarheid:** pilots hebben een concrete praktijkcontext en zijn uitvoerbaar met de betrokken zorgaanbieders, regio's, leveranciers en het programma IGF;
- **Samenhangende leerwaarde:** pilots vullen elkaar aan binnen het totale portfolio en leveren gezamenlijk voldoende inzicht op voor vervolgkeuzes;
- **Spreiding:** het portfolio biedt voldoende spreiding over zorgsectoren, regio's, systemen, leveranciers, beheerders van landelijke voorzieningen, aansluitvarianten, communicatiepatronen, infrastructuren en afsprakenstelsels;
- **Voorkomen van overlap:** overlap tussen pilots wordt voorkomen, tenzij herhaling nodig is voor vergelijking, overdraagbaarheid, leveranciersvariatie, sectorvariatie, toetsing van aansluitvarianten of opschalingsvragen;
- **Bijsturing:** de samenstelling van het portfolio wordt gedurende de pilotfase bijgestuurd wanneer uitkomsten, afhankelijkheden of witte vlekken daar aanleiding toe geven.

2.2 Pilots en pilotcombinaties

Voor iedere kandidaatpilot wordt vooraf vastgesteld welke vaste en variabele elementen ('bouwstenen') onderdeel zijn van de beproeving. Daarbij wordt gekeken naar elementen die in iedere pilot moeten worden uitgewerkt, zoals de gegevensuitwisseling, de betrokken generieke functie(s), communicatiepatronen, aansluitvariant, infrastructuur, afsprakenstelsel en de leveranciers.

Een pilotcombinatie ontstaat door deze elementen per kandidaatpilot in samenhang vast te leggen. Zo wordt duidelijk binnen welke gegevensuitwisseling en praktijkcontext wordt beproefd, welke generieke functie of functies centraal staan, via welk communicatiepatroon en welke aansluitvariant wordt gewerkt, welke infrastructuur en afspraken van toepassing zijn en welke systemen en leveranciers betrokken zijn.

² De uitwerking van de trancheplanning binnen VWS is nog in ontwikkeling. Deze pilotstrategie doet daarom geen uitspraken over het aantal, de scope of de volgorde van tranches. Voor zover tranches bestuurlijk of programmatisch zijn vastgesteld, worden zij betrokken bij de samenstelling en beoordeling van het pilotportfolio. Daarmee wordt de pilotaanpak verbonden aan relevante tranchekeuzes, zonder daarvan afhankelijk te zijn

Deze elementen van pilotcombinaties vormen de basis voor de portfoliomatrix. Zij maken zichtbaar welke combinaties worden beproefd, waar overlap bestaat en waar nog witte vlekken bestaan binnen het totale portfolio. De matrix heeft een dynamisch karakter: op basis van voortschrijdend inzicht, uitkomsten van pilots, nieuwe ontwikkelingen, afhankelijkheden of wijzigingen in prioritering kan het overzicht gedurende de pilotfase worden aangepast.

Per pilot vormen de gekozen elementen samen een pilot(combinatie). Een pilotcombinatie ontstaat door per laag relevante bouwstenen te combineren met bouwstenen uit andere lagen.

2.3 Typen pilots

Binnen het pilotportfolio worden verschillende typen pilots onderscheiden. Deze typering helpt om zichtbaar te maken wat met een pilot wordt beproefd en hoe de pilot bijdraagt aan het totale portfolio. De typering zegt iets over de aard van de beproeving:

Type pilot	Aard van de beproeving
Enkelvoudige pilot	Beproeven van één generieke functie binnen een concrete praktijkcontext, gegevensuitwisseling, sector, systeemomgeving of aansluitvariant.
Meervoudige pilot binnen een geprioriteerde Wegiz gegevensuitwisseling of tranche	Beproeven van meerdere generieke functies in samenhang binnen een geprioriteerde gegevensuitwisseling of binnen een tranche waarin meerdere programmaresultaten gezamenlijk worden beproefd
Meervoudige pilot binnen een overige urgente opgave	Beproeven van meerdere generieke functies in een andere urgente of geprioriteerde context, bijvoorbeeld een andere gegevensuitwisseling, databeschikbaarheidsopgave, platform, LDN-element of aansluitvariant..

Voor alle typen pilots geldt dat opname in het pilotportfolio wordt onderbouwd aan de hand van het afwegingskader en besluitvorming binnen de daarvoor ingerichte governance.

2.4 Instroomroutes voor pilots

Pilots kunnen via verschillende routes in beeld komen. De instroomroute bepaalt niet automatisch de status binnen het pilotportfolio. Of een initiatief wordt opgenomen in het IGF-pilotportfolio, of alleen wordt gevolgd danwel buiten scope blijft, wordt bepaald op basis van het afwegingskader en besluitvorming binnen de daarvoor ingerichte governance.

- **Vervolg op PoC's en technische beproeving met leveranciers**

Wanneer uit een PoC (Proof of Concept) of technische beproeving met leveranciers blijkt dat een generieke functie voldoende basis heeft voor een praktijkbeproeving, kan een pilot met koplopers worden overwogen. Opname in het pilotportfolio is afhankelijk van de bijdrage aan de leeropgave, uitvoerbaarheid, randvoorwaarden, leveranciersgereedheid en samenhang met andere pilots.

- **Eigen inventarisatie**

Vanuit VWS zelf bekeken welke generieke functies nodig zijn binnen geprioriteerde gegevensuitwisselingen, welke uitwisselstructuren en communicatiepatronen relevant zijn en welke systemen, beheerders van landelijke voorzieningen, leveranciers, regio's of aansluitvarianten betrokken zijn.

- **Initiatieven vanuit het veld**

Een derde route bestaat uit initiatieven van partijen die zelf met generieke functies aan de slag willen, zoals regionale samenwerkingsverbanden, leveranciersinitiatieven, bestaande (Wegiz-) programma's of implementatietrajecten. Deze initiatieven zijn waardevol omdat zij laten zien waar energie, uitvoeringskracht en concrete praktijkcontext aanwezig zijn. Zij worden echter niet automatisch onderdeel van het IGF-pilotportfolio; beoordeeld zal worden of zij passen binnen de scope, het ontwerp van de generieke functie, de landelijke afspraken en de prioritering binnen de relevante governance.

De drie instroomroutes vullen elkaar aan. Zij helpen om noodzakelijke pilots, vervolg op eerdere technische verkenningen binnen de PoC's en kansrijke initiatieven uit het veld in beeld te brengen.

2.5 Afwegingskader

Het afwegingskader ondersteunt de selectie en sturing van kandidaatpilots. Het helpt om te bepalen of opname in het portfolio bijdraagt aan de leeropgave van de pilots. De daadwerkelijke start van een pilot is afhankelijk van de daarvoor geldende juridische, financiële en organisatorische randvoorwaarden.

Het afwegingskader bestaat uit drie samenhangende onderdelen:

Onderdeel	Omschrijving
1. Instap-voorwaarden	Is de kandidaatpilot voldoende concreet en afgebakend om inhoudelijk te beoordelen, zijn de te beproeven onderdelen voldoende gespecificeerd of gerealiseerd en zijn de benodigde deelnemers, leveranciers, randvoorwaarden en beheerafspraken voldoende in beeld?
2. Inhoudelijke beoordeling	Is de gekozen pilot(combinatie) geschikt om relevante inzichten op te leveren over de toepassing van generieke functies in de praktijk in lijn met het ontwerp en de beoogde werking van de generieke functie(s)?
3. Portfolio-afweging	Draagt opname bij aan een samenhangend en voldoende gespreid portfolio, zonder ongewenste overlap of kwetsbare afhankelijkheden?

De instapvoorwaarden zijn randvoorwaardelijk; voldoet een kandidaatpilot daaraan, dan worden de inhoudelijke beoordeling en de portfolio afweging in samenhang gewogen. Daarbij wordt gekeken naar de verwachte leerwaarde van de gekozen pilotcombinatie en naar de bijdrage aan samenhang, spreiding en witte vlekken binnen het portfolio. Wanneer een kandidaatpilot nog niet aan deze voorwaarden voldoet, volgt nadere uitwerking, aanhouding of bestuurlijke weging voordat een praktijkbeproeving kan starten.

Waar relevant wordt ook meegewogen of de kandidaatpilot bijdraagt aan de samenhang binnen een vastgestelde tranche. Daarbij wordt beoordeeld aan welk vastgesteld tranche-resultaat de pilot bijdraagt en welke afhankelijkheden tussen gegevensuitwisseling, generieke functie(s), LDN-voorzieningen, afspraken, leveranciers, beheer en praktijkcontext worden beproefd. Een pilot hoeft niet binnen een tranche te vallen om relevant te zijn voor het pilotportfolio.

De beoordeling leidt tot een onderbouwd advies over het vervolg van de kandidaatpilot.

3 Gefaseerde aanpak

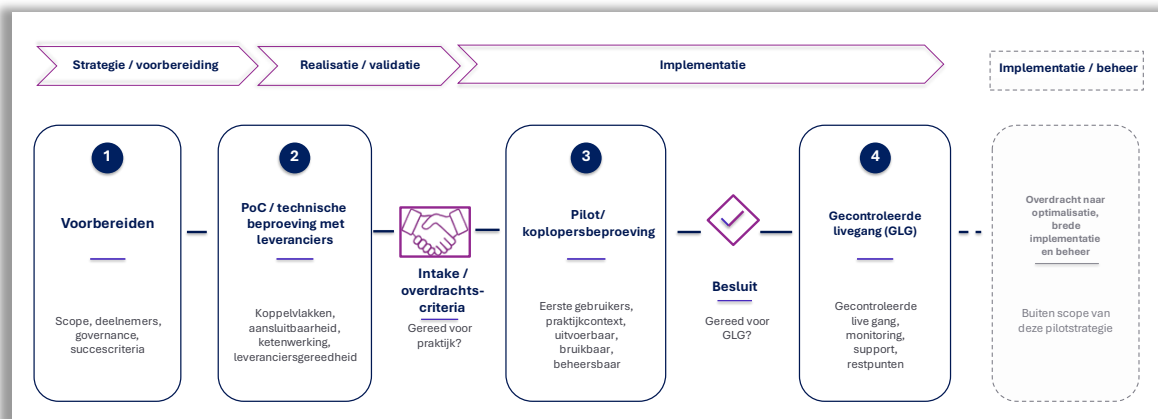
3.1 Aanpak

De implementatie van generieke functies verloopt via een beheerste route van technische realisatie naar toepassing in de praktijk en uiteindelijk besluitvorming over brede implementatie of landelijke opschaling. Deze route maakt inzichtelijk wanneer een functie technisch voldoende is uitgewerkt, wanneer praktijkbeproeving verantwoord is en wanneer verdere opschaling aan de orde kan zijn.

Voor de bestuurlijke sturing worden de volgende stappen onderscheiden: voorbereiding, PoC/technische beproeving met leveranciers, intake op overdrachtscriteria, pilot met koplopers, gecontroleerde livegang en afronding met evaluatie en vervolgadvis.

De indeling ordent de besluitvorming over beproeven en opschalen, zonder het voortbrengingsproces te herordenen. Per stap wordt besloten of het traject doorgaat, onder voorwaarden doorgaat, wordt herijkt, wordt aangehouden of wordt beëindigd.

Twee besluiten zijn daarbij richtinggevend. De intake op overdrachtscriteria markeert, in lijn met de landelijke implementatiestrategie, de overgang van realisatie en validatie naar praktijkbeproeving met koplopers of eerste gebruikers. Het besluit over gecontroleerde livegang markeert binnen deze pilotstrategie de overgang naar een beperkte en beheerste livegang met koplopers, vooruitlopend op eventuele bredere implementatie.

3.2 Fasering

3.2.1 Voorbereiden

In de voorbereidingsfase wordt een kandidaatpilot geconcretiseerd en beoordeeld op relevantie, uitvoerbaarheid en bijdrage aan het totale portfolio. Daarbij worden de gegevensuitwisseling, betrokken generieke functie(s), zorgcontext, deelnemende partijen, leveranciers, afhankelijkheden, risico's en beoogde leeropbrengst in samenhang gewogen. Ook worden scope, onderzoeksvragen, succescriteria, governance, benodigde capaciteit, financiering en planning op hoofdlijnen bepaald. De uitkomst is een besluit of de kandidaatpilot kan starten met een PoC/technische beproeving, verder moet worden uitgewerkt, wordt aangehouden of niet wordt voortgezet.

3.2.2 PoC / technische beproeving met leveranciers

In deze stap realiseren en valideren leveranciers de benodigde functionaliteit, voorzieningen, koppelingen en koppelvlakken binnen de afgesproken scope. Deze beproeving vindt plaats in een test-, acceptatie- of andere afgeschermdede omgeving en is nog geen beproeving in de feitelijke zorgpraktijk. De stap geeft inzicht in functionele en technische werking, aansluitbaarheid, ketenwerking, en leveranciersgereedheid. De uitkomst is een besluit of er voldoende technische en functionele basis is voor de intake op overdrachtscriteria.

3.2.3 Intake op overdrachtscriteria

De intake op overdrachtscriteria vormt de handdruk tussen realisatie/validatie en praktijkbeproeving met koplopers. In deze stap wordt beoordeeld of de oplossing, afspraken en uitvoeringsinrichting voldoende volwassen zijn om in een afgebakende praktijkcontext te worden beproefd. Daarbij worden onder meer technische gereedheid, referentieproces, beoogd gebruik, toegevoegde waarde, juridische en privacyvoorwaarden, security, beheer, support, monitoring, risico's en afhankelijkheden betrokken. De uitkomst is een besluit over start, start onder voorwaarden, aanvullende validatie, herijking, bestuurlijke weging of niet voortzetten.

3.2.4 Pilot met koplopers

In de pilot met koplopers wordt de generieke functie beproefd met een beperkte groep eerste gebruikers. Deze stap beoordeelt of de generieke functie binnen de vastgestelde scope, gegevensuitwisseling en praktijkcontext uitvoerbaar, bruikbaar en beheersbaar is. De beoordeling vindt plaats in samenhang met de gegevensuitwisseling, afspraken, voorzieningen, systemen, leveranciers, gebruikersprocessen, ondersteuning en beheer. De uitkomst is beslisinformatie over praktijkgeschiktheid, beheersbaarheid, restrisico's en randvoorwaarden voor gecontroleerde livegang.

3.2.5 Besluit: gereed voor gecontroleerde livegang

Na de pilot met koplopers vindt een expliciet besluit plaats of gecontroleerde livegang verantwoord is. Daarbij worden de bevindingen uit de praktijkbeproeving gewogen, inclusief praktijkgeschiktheid, beheersbaarheid, restrisico's, randvoorwaarden, verantwoordelijkheden, monitoring, support, incidentafhandeling en stop- of terugvalcriteria. De uitkomst kan zijn dat gecontroleerde livegang start, onder voorwaarden start, dat aanvullende beproeving of herijking nodig is, dat het traject wordt aangehouden of dat het traject stopt.

3.2.6 Gecontroleerde livegang

Wanneer wordt besloten tot gecontroleerde livegang, wordt de oplossing met de koplopers binnen de vastgestelde scope ingezet onder productie- of productieachtige condities. Deze stap maakt duidelijk of de oplossing stabiel functioneert, of monitoring, support, beheer en incidentafhandeling toereikend zijn en of gebruikers, organisaties, leveranciers en beheerders de werkwijze kunnen uitvoeren en ondersteunen. De bevindingen worden benut voor optimalisatie en voorbereiding op bredere implementatie of landelijke opschaling.

3.2.7 Evaluatie, overdracht en vervolgadvis

De evaluatie vindt plaats na afronding van de pilot/koplopersbeproeving of, wanneer gecontroleerde livegang plaatsvindt, na afronding van de gecontroleerde livegang. De bevindingen worden vastgelegd in een evaluatie- en overdrachtdossier. Dit dossier beschrijft wat is beproefd en aangetoond, welke aandachtspunten en risico's resteren en welke voorwaarden gelden voor vervolg. Op basis hiervan wordt besloten over aanvullende beproeving, herijking, beheer, bredere implementatie of landelijke opschaling.

BIJLAGE Betrokken Stakeholders en Organisaties

Deze bijlage geeft de op dit moment voorziene betrokken stakeholders, organisaties en rollen weer. De samenstelling kan gedurende de verdere uitwerking van de pilotstrategie, de governance en het pilotportfolio worden aangepast op basis van voortschrijdend inzicht en bestuurlijke besluitvorming.

Organisatie	Type vertegenwoordiging	Rol / verantwoordelijkheid
VWS / LDN regie en strategie	Opdrachtgeverschap / bestuurlijke regie	Stelt de strategische koers vast, bewaakt beleidsmatige samenhang en borgt aansluiting tussen ontwikkeling, implementatie, opschaling en beheer.
VWS / iRealisatie	Architectuur / realisatie	Voert dagelijkse inhoudelijke regie, bereidt dossiers voor en bewaakt de samenhang tussen ontwerpen, realisatie en doorontwikkeling.
VWS – landelijke programma's	Programmaregie / beleidsverbinding /	Sturing op samenhang, voortgang, risico's en escalaties. Verbindt beleid, programma's en uitvoering en vertaalt lessen uit pilots door naar de landelijke aanpak.
Zorgverzekeraars Nederland	Strategische stakeholder	Adviseert op strategisch en tactisch niveau en stimuleert implementatie richting regio's en deelnemende partijen.
RSO NL	Landelijke koepel / regionale vertegenwoordiging	Bevordert bovenregionale samenhang, standaardisatie en interoperabiliteit tussen regionale samenwerkingsorganisaties.
VZVZ	Leveranciersmanagement en gebruikersmanagement	Organiseert leveranciers- en gebruikersbetrokkenheid, begeleidt issue-opvolging en bewaakt samenhang richting leveranciers en voorzieningen.
ICTU	Implementatieondersteuning	Begeleidt de piloffase en ondersteunt de overdracht richting regio's en uitvoering.
Beheerders generieke voorzieningen zoals CIBG en VZVZ	Voorzieningen / beheer / stelselcomponenten / kennispartner	Brengen expertise in op realiseerbaarheid, beheerbaarheid, afhankelijkheden en aansluiting op bestaande voorzieningen en stelselcomponenten.
Nictiz	Standaardisatie / architectuur	Brengt expertise in op standaarden, architectuur, interoperabiliteit en ontwerp kwaliteit.
ICT-leveranciers	Technische realisatie / specialistische expertise	Brengen expertise in op technische uitvoerbaarheid en implementatieconsequenties. Realiseren, testen en implementeren technische oplossingen en lossen technische knelpunten op.
RSV's	Regionale uitvoering	Coördineren en ondersteunen de uitvoering van implementatie en pilots in de regio. Brengen regionaal perspectief in op voortgang, uitvoerbaarheid, randvoorwaarden en knelpunten.
Koepels, branche- en beroepsorganisaties	Veld- en sectorvertegenwoordiging	Toetsen de toepasbaarheid van ontwerpen, signaleren ontwikkelingen in het veld, brengen sectorbelangen in en dragen bij aan draagvlak binnen organisaties en sectoren.
Zorg- en welzijnsorganisaties	Leveranciersperspectief en Praktijkvertegenwoordiging	Brengt leveranciersperspectief in op maakbaarheid, haalbaarheid en werkbaarheid van generieke functies voor leveranciers en hun gebruikers resp. Brengen signalen uit de uitvoering in en toetsen de werkbaarheid, bruikbaarheid en impact van generieke functies in de praktijk.

BIJLAGE Type pilots

